

Rozdział IV

Dochody budżetu państwa

1. Warunki realizacji dochodów budżetu państwa w 2011 r.

W 2011 r. głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w Polsce będzie, podobnie jak miało to miejsce w 2010 r., popyt krajowy. Wkład we wzrost PKB ze strony spożycia prywatnego powinien, pomimo przyspieszenia inflacji, być o 0,2 pkt. proc. wyższy niż w roku ubiegłym. Pozytywnie na popyt krajowy oddziaływać będzie planowana intensyfikacja wykorzystania środków z UE na inwestycje infrastrukturalne. Dodatkowo, utrzymanie się relatywnie wysokiego tempa wzrostu popytu krajowego będzie związane z poprawiającą się sytuacją na rynku pracy. Relatywnie dobra koniunktura gospodarcza, w tym wysokie tempo wzrostu inwestycji oraz dobra sytuacja finansowa przedsiębiorstw, pozytywnie wpływa na wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw, które w 2011 r. będzie średnio o 3,1% wyższe niż w 2010 r. Pozwala to prognozować, że w skali całej gospodarki narodowej wzrost przeciętnego zatrudnienia w 2011 r. wyniesie 1,9%, natomiast stopa bezrobocia na koniec 2011 r. utrzyma się na poziomie z końca 2010 r. (12,4%).

W br. oczekuje się pogłębienia nierównowagi handlowej i pogorszenia salda obrotów towarowych oraz utrzymania się ujemnego wkładu we wzrost PKB ze strony eksportu netto. Ujemny wkład eksportu netto we wzroście PKB będzie jednak niższy niż w 2010 r.

Bazując na aktualnej prognozie makroekonomicznej oraz dotychczasowej realizacji dochodów budżetu państwa prognozowane dochody budżetu państwa w 2011 r. będą o ok. 6,1 mld zł wyższe niż przyjęto w ustawie budżetowej. Na lepsze planowane wykonanie dochodów budżetu państwa składają się: wyższa niż planowano wpłata z zysku Narodowego Banku Polskiego (o 4,5 mld zł), wyższe – dzięki lepszemu wzrostowi gospodarczemu – wpływy z podatków (o ok. 4,1 mld zł), wyższe wpłaty z dywidend od spółek z udziałem Skarbu Państwa (o ok. 2,4 mld zł). Należy zauważyć, że w 2011 r. dochody budżetu państwa zostaną zrealizowane z nadwyżką, pomimo braku pierwotnie zakładanych wpływów ze sprzedaży przez BGK akcji PKO BP SA (4,9 mld zł). Decyzja o odwołaniu planowanej sprzedaży wynika z niekorzystnej sytuacji na rynku kapitałowym.

2. Dochody budżetu państwa w 2012 r.

Na wzrost dochodów budżetu państwa w 2012 r. wpływ będą miały głównie czynniki makroekonomiczne oraz planowane na przyszły rok zmiany systemowe. Wskaźnikami makroekonomicznymi, które służą do opracowania indykatorów bazy podatkowej są:

- wzrost PKB (w ujęciu realnym o 2,5%),
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (2,8%),

- realny wzrost wynagrodzeń w gospodarce narodowej (1,1%),
- wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej (0,8%),
- wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu realnym o 2,9%).

Najistotniejszymi zmianami podatkowymi planowanymi na 2012 r. będą:

- zmiany w zakresie podatku akcyzowego dotyczące węgla i koksu oraz podwyższenie stawki akcyzy na olej napędowy, wynikające z konieczności wprowadzenia *acquis communautaire* do krajowego systemu prawnego,
- wprowadzenie nowego podatku od wydobycia niektórych kopalin,
- korzystne dla podatników zmiany w zakresie płatności zaliczek na podatki dochodowe od działalności gospodarczej,
- podwyższenie składki rentowej w części stanowiącej obciążenie pracodawcy, co oznacza zwiększenie kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników, a to z kolei spowoduje obniżenie dochodów do opodatkowania,
- zmiany w ustawie – Ordynacja Podatkowa – wprowadzające zmiany zasad zaokrąglania podstawy opodatkowania i podatku dochodowego od osób fizycznych od przychodów uzyskanych: z odsetek od pożyczek, z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych oraz z odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach podatnika lub innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania,
- zakładany wzrost podatku akcyzowego na papierosy o 4%, związany z koniecznością dostosowania stawek akcyzy na wyroby tytoniowe do poziomu wymaganego prawem UE,
- wzrost stawki VAT na odzież i dodatki odzieżowe dla niemowląt oraz obuwie dla dzieci do 23%, spowodowany niekorzystnym dla Polski wyrokiem Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

W 2012 r., w stosunku do bieżącego roku, zostanie ponownie zwiększony udział gmin¹ we wpływach z podatku PIT. Łączny udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z PIT wzrośnie w 2012 r. z 48,97% do 49,11%. W przypadku podatku CIT udział jednostek samorządu terytorialnego pozostanie na poziomie z 2011 r., tj. 22,86%.

---

¹ Zgodnie z artykułem 89 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.

Dochody budżetu państwa w latach 2010-2012 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody budżetu państwa	tys. zł	250.302.781	279.209.376	293.752.300
Dynamika nominalna	%	91,3	111,5	105,2
Dynamika realna	%	89,0	107,2	102,3
W relacji do PKB	%	17,7	18,5	18,5

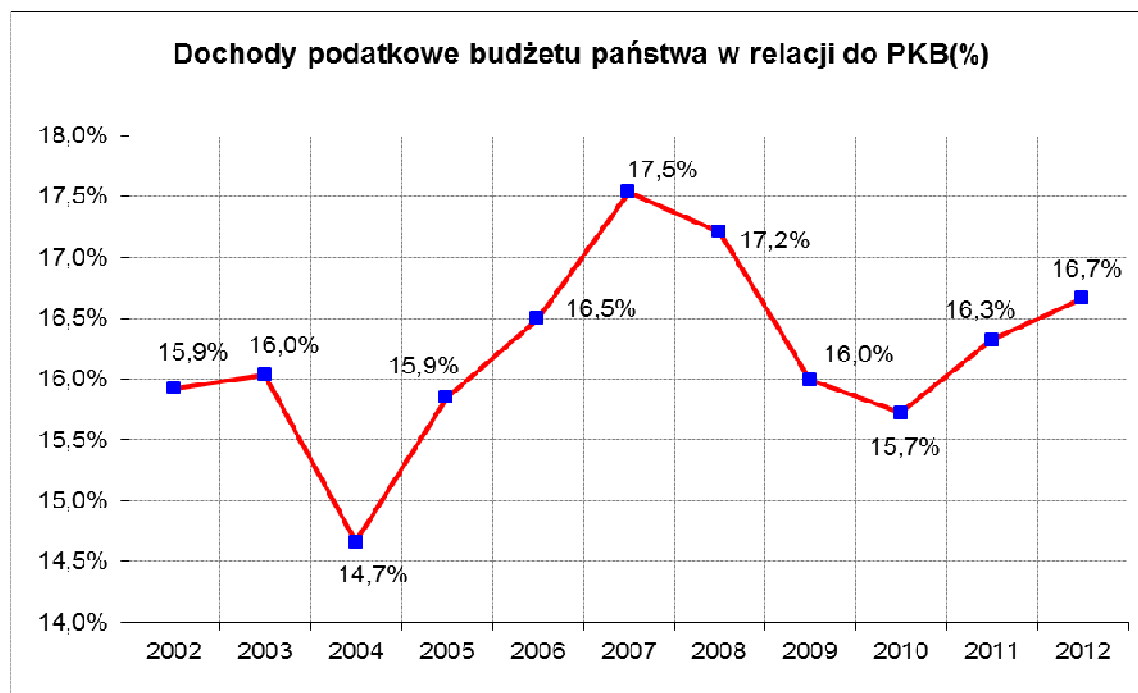
3. Dochody podatkowe

Zgodnie z prognozą dochody podatkowe w 2012 r. wyniosą 264.803.010 tys. zł, tj. o 7,3% nominalnie więcej w stosunku do prognozowanego wykonania w 2011 r. Relacja tych dochodów do PKB w 2011 r. wyniesie 16,3%, a w 2012 r. wzrośnie do poziomu 16,7%, tj. wciąż o 1 pkt proc. mniej niż w 2007 r., w okresie silnego ożywienia gospodarczego.

Dochody podatkowe budżetu państwa w latach 2010-2012 prezentuje poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody podatkowe z tego:	tys. zł	222.552.687	246.774.482	264.803.010
Podatek od towarów i usług		107.880.327	123.100.000	132.165.000
Podatek akcyzowy		55.684.476	58.380.000	62.600.000
Podatek od gier		1.624.843	1.493.000	1.353.000
Podatek dochodowy od osób prawnych		21.769 869	25.500.000	26.635.000
Podatek dochodowy od osób fizycznych		35.592.648	38.300.000	40.250.000
Podatek od wydobycia niektórych kopalin				1.800.000
Podatek tonażowy		3	5	10
Podatki zniesione		520	1.477	0
Dynamika nominalna dochodów podatkowych	%	103,6	110,9	107,3
Dynamika realna dochodów podatkowych	%	100,9	106,5	104,4
W relacji do PKB	%	15,7	16,3	16,7

Poniższy wykres prezentuje relację dochodów podatkowych budżetu państwa w relacji do PKB w latach 2002-2012.

3.1. Podatek od towarów i usług

Dochody budżetu państwa z podatku od towarów i usług w 2012 r. prognozowane są w wysokości 132.165.000 tys. zł. W stosunku do prognozowanego wykonania w 2011 r. oznacza to wzrost o 7,4%. Relacja tych dochodów do PKB wyniesie w 2012 r. 8,3%.

Ze względu na charakter podatku VAT, który co do zasady obciąża finalnych odbiorców towarów i usług na terenie kraju, wysokość wpływów z tego podatku determinowana jest przede wszystkim poziomem i strukturą popytu krajowego. Głównymi elementami popytu krajowego mającymi wpływ na wysokość dochodów z podatku VAT są: spożycie indywidualne oraz zakupy netto i inwestycje sektora finansów publicznych. Prognoza dochodów z VAT na 2012 r. uwzględnia założenia co do dynamiki głównych elementów bazy podatku VAT, jak również bierze pod uwagę zróżnicowanie w stawkach efektywnych podatku VAT dla poszczególnych elementów bazy podatkowej.

Dodatkowo, poziom dochodów budżetu państwa w 2012 r. z VAT będzie determinowany:

- podwyżką stawek podatkowych wprowadzoną w 2011 r. na okres 3 lat,
- utrzymaniem ograniczeń w zakresie odliczania VAT od samochodów osobowych z homologacją ciężarową oraz paliwa używanego do ich napędu,
- podwyżką (od 1 stycznia 2012 r.) stawki podatku od towarów z 8% na 23% na odzież

i dodatki odzieżowe dla niemowląt oraz obuwiu dziecięce (realizacja wyroku Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w sprawie – C-49/09 Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej dotyczącej niezgodności z prawem Unii Europejskiej stosowania przez Polskę obniżonej stawki podatku VAT w wysokości 7% na ww. towary).

3.2. Podatek akcyzowy

Prognozowane w 2012 r. dochody budżetu państwa z podatku akcyzowego wynoszą 62.600.000 tys. zł, co oznacza 7,2% wzrostu w stosunku do prognozowanego wykonania w 2011 r. Relacja dochodów budżetu państwa z tego źródła do PKB wyniesie w 2012 r. 3,9%.

Prognoza dochodów z podatku akcyzowego w 2012 r. została sporządzona przy uwzględnieniu aktualnej projekcji wskaźników makroekonomicznych, prognozy zmiany wielkości sprzedaży głównych wyrobów akcyzowych oraz skutków zmian systemowych:

- wzrostu stawki akcyzy na olej napędowy i biokomponenty stanowiące samoistne paliwa do minimalnego poziomu wymaganego prawem UE,
- wzrostu podatku akcyzowego na papierosy o 4%, będącego stopniowym dostosowywaniem poziomu stawek akcyzy obowiązujących w Polsce do poziomu, jaki przewiduje prawo UE,
- wdrożenia w 2012 r. regulacji dotyczących poboru podatku akcyzowego od sprzedaży węgla, węgla brunatnego i koksu, wynikających z postanowień dyrektywy Rady 2003/96/WE w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej. Skutki finansowe przyjęto zgodnie z przedstawionym projektem ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym,
- likwidacji od maja 2011 r. ulgi na biokomponenty dodawane do paliw silnikowych.

Zmiana stawek akcyzy na olej napędowy i biokomponenty wynika bezpośrednio z konieczności dostosowania poziomu stawek obowiązujących w Polsce do minimalnego poziomu, wyznaczonego w euro, obowiązującego w Unii Europejskiej.

3.3. Podatek od gier

Dochody budżetu państwa z tytułu podatku od gier na 2012 r. prognozowane są w wysokości 1.353.000 tys. zł. Prognozowany spadek dochodów z podatku od gier uwzględnia zmiany systemowe wynikające z wprowadzenia ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych. Założono stopniową likwidację salonów gier na automatach i punktów gier na automatach o niskich wygranych.

3.4. Podatek dochodowy od osób prawnych

Dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób prawnych w 2012 r. prognozowane są w wysokości 26.635.000 tys. zł, co oznacza, że dochody te wzrosną o 4,5% w stosunku do prognozowanego wykonania w 2011 r. Relacja tych dochodów do PKB w 2012 r. wyniesie 1,7%.

Sytuacja finansowa przedsiębiorstw w 2011 r. jest bardzo dobra. Według GUS, w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. przedsiębiorstwa niefinansowe odnotowały korzystniejsze, niż w analogicznym okresie 2010 r., wyniki finansowe. Wynik finansowy brutto wyniósł 92,8 mld zł, wobec 81,1 mld zł przed rokiem, i był wyższy o 14,4% r/r. Z kolei według danych Komisji Nadzoru Finansowego, w okresie styczeń-wrzesień 2011 r. banki odnotowały wzrost wyników finansowych o 41,7% r/r.

Wpływy z podatku CIT mają charakter silnie procykliczny, tzn. w okresie ożywienia gospodarczego elastyczność wpływów względem wzrostu gospodarczego kształtuje się znacznie powyżej 1, natomiast w okresie spowolnienia może być nawet ujemna. W latach 2009-2010 odnotowano nominalny spadek wpływów z podatku CIT, co oznaczało *de facto* ujemną elastyczność dochodów z CIT w relacji do rosnącego wówczas PKB. W największym stopniu efekt ten widoczny był w 2009 r. Również w 2010 r., mimo znacznie lepszej sytuacji finansowej przedsiębiorstw, nadal obserwowano spadek wpływów z CIT, co wynikało z negatywnego efektu rozliczenia rocznego za 2009 r. (o ok. 3 mld zł gorszego dla budżetu państwa niż za 2008 r.) oraz odliczania przez przedsiębiorstwa od bieżących zysków strat poniesionych podczas spowolnienia gospodarczego. Z uwagi na stosunkowo krótki okres spowolnienia można oczekiwać, że poniesione w tym czasie straty zostały w znaczącej części odliczone w 2010 r. i 2011 r. W związku z powyższym na 2012 r. zakłada się, że straty z okresu spowolnienia gospodarczego nie będą w znaczący sposób pomniejszać bieżących wpływów podatkowych. Ponadto, pozytywny dla budżetu państwa efekt rozliczenia rocznego powinien ulegać dalszej poprawie z uwagi na wspomnianą wcześniej dobrą sytuację przedsiębiorstw w 2011 r. Jest to także wynikiem powstrzymywania się przez przedsiębiorstwa od inwestycji, które w przeciwnym razie powodowałyby wzrost kosztów wpływających na podstawę do opodatkowania. Dodatkowo należy zauważyć, że znaczna część podatników wybrała w bieżącym roku uproszczoną formę płacenia zaliczek podatkowych (obliczanych na podstawie podatku należnego za 2009 r. – okresie silnego spowolnienia gospodarczego w Polsce), co będzie powodowało konieczność uzupełnienia, w rozliczeniu rocznym za 2011 r. (dokonywanym w 2012 r.), zapłaconych zaliczek do wysokości podatku należnego za 2011 r., który to rok jest rokiem istotnej poprawy wyników finansowych przedsiębiorstw.

Prognoza wpływów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych na 2012 r. uwzględnia także skutki finansowe proponowanych zmian systemowych, tj. głównie zmiany zasad płacenia zaliczek za ostatni miesiąc i ostatni kwartał roku podatkowego. Zmiana ta jest korzystna dla przedsiębiorców i ma za zadanie ułatwić im zarządzanie płynnością pod koniec roku podatkowego. Ustawodawca przewidział przesunięcie terminu wpłaty ostatniej zaliczki płatnej obecnie do 20 dnia ostatniego miesiąca (kwartału) na okres do 20 dnia pierwszego miesiąca następnego roku podatkowego, chyba że podatnik wcześniej złoży zeznanie roczne i dokona zapłaty podatku. Ostatnia zaliczka będzie ustalana na podstawie rzeczywistych wyników za okres od początku roku do ostatniego dnia roku podatkowego.

W prognozie uwzględniono również efekt zmniejszenia podstawy opodatkowania poprzez wzrost kosztów przedsiębiorców z powodu planowanego podwyższenia składki rentowej w części stanowiącej obciążenie pracodawcy.

Prognozowane na 2012 r. spowolnienie wzrostu gospodarczego powoduje, że – zgodnie z wcześniej opisaną procyklicznością – przyjęto założenie o obniżeniu elastyczności dla prognozowanych na przyszły rok wpływów z CIT względem wzrostu gospodarczego. Założenie to, w połączeniu z innymi czynnikami kształtującymi wpływy z tego podatku, w tym z efektem poprawy rozliczenia za dobry 2011 r., implikuje, że prognozowane wpływy z CIT w przyszłym roku wzrosną realnie tylko o 1,6%, tj. poniżej tempa wzrostu PKB.

3.5. Podatek dochodowy od osób fizycznych

Dochody budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych w 2012 r. prognozowane są w wysokości 40.250.000 tys. zł, co oznacza wzrost o 5,1% w stosunku do oczekiwanego wykonania w 2011 r. Prognozowana relacja dochodów budżetu państwa z podatku dochodowego od osób fizycznych do PKB wyniesie w przyszłym roku 2,5%.

Na potrzeby prognozy dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych na 2012 r. przyjęto, jako indykatory bazy podatkowej, m.in. następujące wielkości makroekonomiczne:

- nominalny wzrost przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej o 4,0%,
- nominalny wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych o 6,2%; nominalny wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty rolników indywidualnych o 4,6%,
- wzrost zatrudnienia w gospodarce narodowej o 0,8%,

- spadek liczby emerytów i rencistów z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych o 0,7%; spadek liczby emerytów i rencistów rolników indywidualnych o 3,4%,
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w wysokości 2,8%.

Znacząca część wpływów z podatku PIT uzyskiwana jest od dochodu osób prowadzących działalność gospodarczą, co oznacza, że wpływy te determinowane są przez te same mechanizmy (tj. efekt rozliczenia rocznego, odliczanie strat z lat poprzednich, procykliczność elastyczności podatkowych względem PKB), co w przypadku podatku CIT. Ze względu na oczekiwany spadek realnego tempa wzrostu PKB w 2012 r. oraz procykliczność elastyczności dochodów podatkowych od osób prowadzących działalność gospodarczą względem zmian tempa wzrostu gospodarczego, przyjęto, że w 2012 r. elastyczność ta obniży się. W prognozie uwzględniono także wnioski z okresu ostatniego spowolnienia gospodarczego (lata 2008-2010), kiedy to elastyczność dochodów z podatku od działalności gospodarczej w wysokości 19% gwałtownie się obniżyła (analogicznie, jak w przypadku podatku CIT).

Największą część wpływów z podatku PIT stanowią wpływy z podatku rozliczanego według skali podatkowej. Należy zaznaczyć, że najważniejsze parametry systemu podatkowego, tj. progi podatkowe, kwota zmniejszająca podatek, kwoty zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodu oraz większość limitów ulg podatkowych pozostają na niezmiennym poziomie, co przy wzroście podstawy opodatkowania (tj. np. funduszu wynagrodzeń, emerytur i rent) implikuje wzrost elastyczności wpływów z podatku opłacanego w ramach skali podatkowej względem wzrostu podstawy podatkowej. W ujęciu makroekonomicznym główną częścią podstawy opodatkowania jest w tym przypadku łączny fundusz wynagrodzeń, emerytur i rent, którego nominalny wzrost w 2012 r. jest prognozowany na poziomie 4,9%.

Biorąc pod uwagę powyższe uwarunkowania, prognozowane w 2012 r. tempo wzrostu dochodów budżetu państwa z tytułu podatku płaconego według skali podatkowej jest niższe niż w 2011 r. Wynika to z oczekiwanego spowolnienia tempa wzrostu zatrudnienia w 2012 r., związanego z pogorszeniem się koniunktury gospodarczej w Polsce oraz z niższego tempa wzrostu wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Na to ostatnie wpływ będzie miało także zamrożenie wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Począwszy od 2012 r. podatnicy będą mogli korzystać z ulgi podatkowej w podatku PIT, mającej na celu promowanie dodatkowego indywidualnego ubezpieczenia emerytalnego i zwiększenia dzięki temu oszczędności prywatnych. Zgodnie z nowymi przepisami, została wprowadzona możliwość odliczania od dochodu podatnika kwot składek wpłacanych na

indywidualne konto zabezpieczenia emerytalnego. Jednakże efekt ulgi zrealizowany będzie dopiero w 2013 r., gdyż jej rozliczenie nastąpi w zeznaniu podatkowym za 2012 r.

Podobnie jak w przypadku podatku CIT, w 2012 r. zmianie ulegnie sposób płacenia grudniowej zaliczki PIT przez podatników prowadzących działalność gospodarczą. Równocześnie, podobnie jak w przypadku dochodów z CIT, choć w dużo mniejszym stopniu, uwzględniono efekt obniżenia dochodów do opodatkowania pracodawców z uwagi na podwyższenie składki rentowej.

Od 2012 r. planuje się wprowadzenie zmiany zasad zaokrąglania podstawy opodatkowania i podatku dochodowego od osób fizycznych od przychodów uzyskanych: z odsetek od pożyczek, z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych oraz z odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach podatnika lub innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania. Planowana zmiana ma doprowadzić do uniemożliwienia unikania należnego podatku od zysków kapitałowych poprzez wykorzystywanie obecnego sposobu zaokrągleń dotyczących kwot podatku należnego.

W 2012 r. przewiduje się spadek dochodów z tytułu podatku od zysków uzyskiwanych ze zbycia papierów wartościowych bądź pochodnych instrumentów finansowych. Ze względu na trudną sytuację na rynku kapitałowym w 2011 r., związaną ze spowolnieniem w krajach UE, przewiduje się, że zyski osiągnięte przez inwestorów w 2011 r. będą znacząco niższe, co przełoży się na wpływy podatkowe w 2012 r. Termin rozliczania podatku od zysków kapitałowych przypada na koniec kwietnia.

W prognozie dochodów z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych uwzględniono także zmianę wysokości udziału jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z tego tytułu, wynikającą ze zmiany wysokości udziału gmin (wzrost z 37,12% do 37,26%).

3.6. Podatek od wydobywania niektórych kopalin

W 2012 r. po raz pierwszy dochody budżetu państwa zostaną zasilone wpływami z podatku od wydobywania niektórych kopalin – miedzi i srebra. Wprowadzenie podatku planuje się z dniem 1 kwietnia 2012 r. Biorąc po uwagę obecny kurs USD oraz cenę rynkową miedzi i srebra należy zakładać, że wpływy budżetowe z tego tytułu wyniosą około 1,8 mld zł.

4. Dochody niepodatkowe

Prognozuje się, że w 2012 r. dochody niepodatkowe osiągną kwotę 27.111.419 tys. zł. Relacja dochodów niepodatkowych do PKB w 2012 r. wyniesie 1,7%.

Dochody niepodatkowe w latach 2010-2012 przedstawia poniższa tablica:

Wyszczególnienie	Jedn.	2010	2011 PW	2012 Prognoza
1	2	3	4	5
Dochody niepodatkowe z tego:	tys. zł	24.501.639	30.494.880	27.111.419
Cło		1.663.745	1.831.000	1.830.000
Dywidendy i wpłaty z zysku		4.977.098	5.950.000	8.153.500
Wpłaty z zysku NBP		3.957.277	6.202.663	0
Opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe		11.176.869	14.126.662	14.721.003
Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego		2.726.650	2.384.555	2.406.916
Dynamika nominalna dochodów niepodatkowych	%	89,3	124,5	88,9
Dynamika realna dochodów niepodatkowych	%	87,1	119,6	86,5
W relacji do PKB	%	1,7	2,0	1,7

4.1. Cło

Prognozuje się, że w 2012 r. dochody z cła wyniosą 1.830.000 tys. zł. Relacja tych dochodów do PKB wyniesie 0,1%.

Dochody z cła oszacowano biorąc pod uwagę poziom i strukturę importu spoza obszaru krajów Unii Europejskiej oraz przewidywaną efektywną stawkę celną.

4.2. Dywidendy i wpłaty z zysku

Na dochody budżetu państwa z tytułu dywidend i wpłat z zysku składają się następujące pozycje:

- wpłaty z zysku od przedsiębiorstw państwowych i jednoosobowych spółek Skarbu Państwa,
- dywidendy od udziałów Skarbu Państwa w spółkach.

W 2012 r. dochody z dywidend od udziałów Skarbu Państwa w spółkach oraz z wpłat z zysku prognozowane są w kwocie 8.153.500 tys. zł. Relacja tych dochodów do PKB wyniesie 0,5%. Bardzo dobre wyniki finansowe przedsiębiorstw w br., w tym spółek z udziałem Skarbu Państwa, pozwalają prognozować istotne zwiększenie dochodów budżetu państwa z dywidend.

4.3. Wpłata z zysku NBP

W 2012 r. nie przewiduje się wpływów do budżetu państwa z tytułu wpłaty z zysku Narodowego Banku Polskiego. Oparto się bowiem o założenia Planu finansowego Narodowego Banku Polskiego na 2011 r., zgodnie z którymi bank centralny w 2011 r. osiągnie ujemny wynik finansowy, co będzie skutkować brakiem wpłaty do budżetu państwa.

Wykonanie wyniku finansowego NBP obciążone jest jednak dużym ryzykiem. Jego poziom jest uzależniony od wielu czynników ekonomicznych pozostających poza kontrolą banku centralnego. Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat NBP są wrażliwe na zmiany kursu złotego do walut obcych, w których utrzymywane są rezerwy dewizowe, kształtowanie się stóp procentowych na światowych rynkach finansowych, a także zmiany płynności sektora bankowego.

4.4. Opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe

Prognozowane na 2012 r. dochody z ww. tytułu wynoszą 14.721.003 tys. zł, tj. 0,9% PKB.

Głównymi źródłami planowanych dochodów są różnego rodzaju wpłaty o charakterze sankcyjnym (grzywny, mandaty, wpływy z kar), odsetki – w tym od zaległości podatkowych, dochody uzyskiwane z nieruchomości Skarbu Państwa i koncesji udzielanych przez państwo, odsetki od udzielonych kredytów i pożyczek oraz wpływy z tytułu opłat za usługi świadczone przez jednostki budżetowe.

Najwyższe kwoty dochodów uzyskiwane są w działach:

- Obsługa długu krajowego, którego głównymi dochodami są dochody ze sprzedaży i zamiany obligacji skarbowych, a także dochody od środków na rachunkach bankowych, które stanowią odsetki od środków znajdujących się na depozytach Ministerstwa Finansów prowadzonych przez Agentów Emisji, dochody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych przez Skarb Państwa KUKE S.A., dochody z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa, dochody z tytułu odsetek od pożyczek udzielonych publicznym zakładom opieki zdrowotnej, jednostkom samorządu terytorialnego, jednostkom sektora finansów publicznych (na prefinansowanie programów, działań i projektów) oraz BGK (dotyczących prefinansowania w zakresie wspólnej polityki rolnej i rybackiej), wpływy z tytułu ostatecznego uregulowania zobowiązań Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa wobec budżetu państwa,
- Gospodarka mieszkaniowa, w którym ujęte są dochody uzyskiwane z gospodarowania Zasobem Własności Rolnej Skarbu Państwa, opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości Skarbu Państwa, opłat z tytułu dzierżawy i najmu nieruchomości Skarbu Państwa, wpływów z odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,

- Wymiar sprawiedliwości, w którym gromadzone są dochody uzyskiwane głównie z tytułu:
  - opłat sądowych, które obejmują w szczególności opłaty i koszty sądowe oraz inne opłaty uiszczane na rzecz Skarbu Państwa z tytułu postępowania sądowego, opłaty za czynności egzekucyjne i opłaty za zabezpieczenie należności, jednorazowe opłaty egzaminacyjne,
  - grzywien, które obejmują grzywny, mandaty oraz kary pieniężne od ludności, wymierzane i pobierane przez sądy oraz grzywny i kary pieniężne wymierzane na podstawie ustawy Kodeks karny skarbowy,
- Administracja publiczna, w którym ujęte są dochody uzyskiwane głównie z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych, w tym przede wszystkim mandatów nakładanych przez funkcjonariuszy policji, wpływów z różnych opłat oraz wpływów z usług,
- Transport i łączność, którego głównymi dochodami są wpływy z mandatów karnych związane z wdrożeniem systemu automatycznego nadzoru nad ruchem drogowym (1,2 mld zł), a także wpływy z opłat za prawo do dysponowania częstotliwością w rezerwacji oraz opłat za udzielone koncesje w działalności telekomunikacyjnej.

Ponadto w 2012 r. zaplanowano dochody w wysokości ok. 0,7 mld zł ze sprzedaży na aukcji uprawnień do emisji gazów cieplarnianych. Podstawą do planowania dochodów z aukcji jest art. 10 ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE zmienianej dyrektywą 2009/29/WE, implementowanej ustawą o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych. Dochody z aukcji będą pozyskiwane od 2012 r.

Dodatkowo w omawianym tytule dochodowym zawarte są dochody zagraniczne, na które składają się:

- odsetki i opłaty od udzielonych przez Polskę kredytów i pożyczek zagranicznych oraz odsetki od rachunków specjalnych,
- odsetki otrzymane od podmiotów krajowych z tytułu udostępnionych kredytów zagranicznych z Banku Rozwoju Rady Europy,
- dochody z tytułu gwarancji zagranicznych udzielonych przez Skarb Państwa.

Szczegółowy opis dochodów zawartych w pozycji „Opłaty, grzywny, odsetki i inne dochody niepodatkowe” zostanie przedstawiony w opisie stosownych części budżetowych.

4.5. Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego

Prognozuje się, że wpłaty jednostek samorządu terytorialnego w 2012 r. wyniosą 2.406.916 tys. zł, co odpowiada 0,2% PKB.

Wpłaty jednostek samorządu terytorialnego do budżetu państwa związane są z mechanizmem redystrybucji dochodów pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego.

5. Środki z UE i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi

Prognozuje się, że w 2012 r. dochody ze środków z UE i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi wyniosą 1.837.871 tys. zł, tj. 0,1% PKB.

W projekcie ustawy budżetowej na 2012 r. ujęto środki europejskie i środki, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 5 lit. a i b ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, na realizację projektów pomocy technicznej oraz środki Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2004-2009, a także środki pozostałych programów finansowanych z udziałem środków Unii Europejskiej, nieujętych w budżecie środków europejskich.

Na prognozę takiej kwoty środków z UE i innych źródeł niepodlegających zwrotowi składają się wpływy z:

- realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna oraz projektów pomocy technicznej innych programów operacyjnych w ramach NSS 2007-2013 w wysokości 1.389.437 tys. zł,
- Szwajcarsko – Polskiego Programu Współpracy w wysokości 1.590 tys. zł,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2009-2014 w wysokości 5.192 tys. zł,
- Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2004-2009 w wysokości 80.688 tys. zł,
- realizacji projektów pomocy technicznej Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” w wysokości 45.198 tys. zł,
- pozostałych programów Unii Europejskiej w wysokości 85.674 tys. zł,
- Wspólnej Polityki Rolnej w 2012 r.: oprócz dochodów w ramach budżetu środków europejskich, wystąpią dochody w cz. 77 budżetu państwa z tytułu refundacji wyprzedzającego finansowania pomocy technicznej w ramach PROW 2007-2013 oraz wydatków scentralizowanych EFRG w łącznej kwocie 230.092 tys. zł.